

за царь и самодържецъ ромейски. Дали въ дадения моментъ Симеонъ, наистина, е вървалъ въ възможното изпълнение на тия претенции и заплашвания, това остава за сега неизвестно; може би, той е намиралъ въ тъхъ само едно срѣдство да принуди Зоиното правителство да признае царското му достоинство. Обаче патриархъ Николай не се забавилъ да му отговори, че ахелойската победа съвсемъ не му дава онова право, което той си присвоилъ. „Не мисли, пише той, че станалото поражение е произлѣзло за изпълнение на твоите суетни помисли, не мисли; ако пъкъ мислишъ, отвѣрни се отъ такова предположение, като отъ всѣкакви празни думи. Народътъ, който бѣше излѣзълъ противъ тебе, е победенъ 1., по неизречена присъда на Оногова, който изважда отъ съкровени хранилища своите присъди, когато Му е угодно; и 2., до колкото е възможно на хората да знаятъ, — разбить е поради собственитѣ си заблуди.“ Затова „несправедливо и неоснователно постѫпвашъ, като приписвашъ победата на собственото си желание и като мислишъ, какво ужъ сегашното поражение, което постигна ромейския народъ, е станало заради господството на твоята власть надъ ромеите.“ Ти си младъ; и ако не си чулъ, узнай; ако ли пъкъ си чулъ, но си забравилъ, спомни си!“ А за да изтѣкне още по-силно, че Симеонъ неоснователно се стреми да завземе византийския престолъ, патриархътъ посочва, ако и мимоходомъ, на неговия варварски произходъ, като му напомня, че българитѣ сѫ „апоспади“ — откъснатъ клонъ отъ аваритѣ, т. е. че тѣ принадлежали на едно и сѫщо племе, и ги нарича „роби и бѣжанци“ тѣхни. А на заканитѣ и заплашванията, че съ пожари и опустошения Симеонъ ще постигне целта си, Николай привежда примѣри отъ историята за дълговременнитѣ и напразни обсади на „великия и царственъ градъ“ съ многобройни войски отъ персийци, авари, сарацини, които не само не постигнали целта си, но ги сполетѣла и погибелъ. Затова той отново подканя Симеона „да остави суетнитѣ си надежди, да се задоволи съ властьта, която е получилъ въ наследство отъ прадѣдитѣ си, да не пожелава да господарува надъ ония, отъ които се научилъ да познава Вседѣржителя“, защото самитѣ отношения на ромеите къмъ българитѣ, откакъ последнитѣ приели християнството отъ Византия, като отношения на духовни освободители къмъ освободени отъ робството на дявола, не даватъ право Симеону да бѫде властитель надъ ромеите. Съ тоя отговоръ патриархъ Николай още веднажъ ясно намеквалъ, че Симеонъ не само въ даденото време, но и по-сетне нѣма и не може да бѫде признатъ за византийски императоръ.

Но и тоя отказъ не спрѣль Симеона. Следъ като съкрушилъ силитѣ на Византия и закрепилъ влиянието си въ Сърбия, Симеонъ, освободенъ отъ всѣка външна опасностъ, решилъ да използува победитѣ си лично за себе си. Като изтѣквалъ обстоятелството, че ахелойската победа му давала право да иска отъ ромейските власти и народъ да го признаятъ за свой автократоръ, Симеону eo ipso се налагало да се сдобие и се обикови съ всички ония институти, които сѫ могли да го издигнатъ като равенъ на ромейския василевсъ, и то не само по значение и власть, но и по външенъ блѣсъкъ и величие. Между тъхъ на първо място стоялъ висшиятъ църковенъ институтъ — патриаршията, т. е. самостоятелна църковна иерархия, която е била недѣлмица частъ на самодѣржавието, защото, споредъ понятията на самитѣ ромеи, единъ назависимъ самодѣржавенъ господаръ не е мислимъ безъ патриархъ, или царство не може да бѫде безъ патриаршия. Но за Симеона биль необходимъ патриархъ, който да извѣрши надъ него формалния обредъ — вѣнчание на царството, т. е. да го короняса за „царь и самодѣржецъ на българитѣ“ и по тоя начинъ да се приравни съ ромейския „vasilevсъ и автократоръ“. Затова и първата грижа на Симеона следъ ахелойската